

Kampen, vi alle kan mærke

Bibelen

studie

2. kvartal 2024

Studemateriale udarbejdet af Adventistkirken i Norden til brug i ugentlige studiegrupper

Nordisk bibelstudie

Baggrund for et fælles nordisk studiemateriale

Der har længe været et skandinavisk ønske om i fællesskab at udarbejde et supplerende bibelstudiemateriale til det, der produceres af verdenskirken. Emnerne er i udgangspunktet de samme, men tilrettelagt mere åbent og med fokus på at læse bibelteksterne i deres sammenhæng. Der er hver uge forslag til nogle fokustekster. Tanken er, at ordstyreren vælger nogle af disse tekster/temaer, som gruppen kan fokusere på sammen. Det essentielle er at læse Bibelen, reflektere og samtale over teksterne. På næste side er der en række generelle refleksionsspørgsmål, der kan bruges som samtalestartere.

GRUNDLÆGGENDE PRINCIPPER

- ***At læse i Bibelen***

Det vigtigste er at læse i Bibelen samt reflektere over teksten og hvordan den angår os i dag.

- ***Vedkommende***

Formuleringer, spørgsmål og refleksioner lægger op til en personlig vinkel, så bibelteksten både udfordrer og bliver relevant – for hoved og hjerte.

- ***Lærerigt***

Der er knyttet teologiske kommentarer og/eller baggrundsviden til hvert studie. Ønsker man et mere dybtgående studie, anbefales det at benytte de ekstra ressourcer, der stilles til rådighed på kirkens hjemmeside.

- ***Valgfrihed***

Gruppen vælger frit de tekster, de vil fokusere på.

- ***Hjemmestudie er en fordel, men ikke nødvendigt***

Oversigten i starten af hvert studie er lavet som en outline til studiegruppen og betinger ikke hjemmestudie.

Generelle refleksioner

FORSLAG TIL SPØRGSMÅL FOR SAMTALE OG REFLEKSION

Stil gerne spørgsmål, som begynder med: *hvem, hvad, hvor* eller *hvorfor*. At forstå og forholde sig til teksten i historisk sammenhæng er vigtigt. For at gøre studiet aktuelt og personligt kan du opmuntre til *reaktioner, følelser og sanser* på teksten. Hvad overrasker, hvilket billede af Gud får vi, og hvad vi kan bruge det til i dag.

Baggrund for teksten

- Hvad er en af de **vigtigste** tanker, du tager med dig, i det du har læst?
- Hvilken **hensigt** tror du, forfatteren havde med at skrive det?
- Hvem skrev forfatteren til? **Hvem** havde forfatteren i tanke?
- Hvad er den **historiske** sammenhæng?
- Hvorfor blev teksten taget med i **Bibelen**?

Reaktioner på teksten

- Hvilken **stemning** giver teksten dig (trist, inspireret, glad...)?
- Hvilke **uenigheder** kunne man forestille sig hos forskellige læsere?
- Hvad synes du er vanskeligt eller **problematiske** i det, du har læst?
- Hvilke ord og udtryk **husker** du umiddelbart bedst fra teksten?
- Hvilke vers, ord eller udtryk ville du **understrege**?

Hvad kan jeg bruge det til?

- Er der noget, der er **vigtigt** at fortælle andre, af det du har læst?
- Hvad er mest historisk information, og hvad er **universelle** principper?
- Hvis du skulle lave et "**trospunkt**" ud af teksten, hvad ville det så være?
- Hvad **fortæller** det, du har læst, om, hvem Gud er, og hvad han ønsker?
- Hvilket **budskab** tror du dette kan have for dem, der ikke er troende?

Forslag til gruppens ordstyrer

Forberedelse

- Læs studiet for den aktuelle gruppesamtale
- Vælg en eller flere tekster, som du ønsker at fokusere på
- Udvælg spørgsmål, du synes er vigtige at samtale om
- Vælg nogle spørgsmål og refleksioner fra den generelle oversigt, som kan være nyttige i jeres studie.

Noter til dig selv

- Hvilke tanker vil jeg begynde med?
- Hvilke hovedtanker ønsker jeg, at vi taler mest om?
- Hvad ønsker jeg, at gruppen skal tage med sig fra studiet?

Orienter dig ved at undersøge andre ressourcer

- Studiemateriale fra verdenskirken (skan QR koden)
- Youtube
- adventist.dk/bibelstudie
- Bibelkommentarer online

I STUDIEGRUPPEN

Præsenter de tekster, som du ønsker at fokusere på. Læs dem højt selv, eller uddel opgaven. Start samtalen med at stille det første spørgsmål, du har udvalgt fra studiet eller de generelle refleksioner. Lad deltagerne komme til orde, også selv om det skulle være en afstikker, men forsøg at holde samtalen til det overordnede tema.

Oversigt 2. kvartal 2024

Studie 1

31/3 - 6/4

Studie 2

7/4 - 13/4

Studie 3

14/4 - 20/4

Studie 4

21/4 - 27/4

Studie 5

28/4 - 4/5

Studie 6

5/5 - 11/5

Studie 7

12/5 - 18/5

Studie 8

19/5 - 25/5

Studie 9

26/5 - 1/6

Studie 10

2/6 - 8/6

Studie 11

9/6 - 15/6

Studie 12

16/6 - 22/6

Studie 13

23/6 - 29/6

Kampen, vi alle kan mærke

Tro og kærlighed

Lyset fjerner mørket

Hold fast i det gode

Troen på Gud i vanskelige tider

De to vidner

Alle har brug for håb

Min repræsentant i magtens korridorer

Guds riges fundament

Åndernes magt

Loyalitet og identitet

Jordens sidste begivenheder

Kærligheden vinder

Tema 2. kvartal 2024

Kærlighed og lys besejrer mørket

Der findes mange fortællinger om kampen mellem, hvad der er godt, og hvad der er ondt. Den menneskelige erfaring viser også, hvordan de fleste søger lys og kærlighed fremfor mørke og ondskab. Studiet dette kvartal tager udgangspunkt i den bibelske fortælling om, hvordan konflikten mellem det gode og onde foregår, og hvordan vi bedst kan forholde os til denne, så vi kan leve et liv i tryghed og uden frygt.

Forberedelse og advarsler for de sidste tider er ikke anderledes i dag end det var på Jesu tid. Da Peter steg ud af båden til Jesus, som kom gående på søen, blev han pludselig bange og var ved at synke. Jesus rakte ud til Peter og bad ham om ikke at frygte. Bibelen fortæller, at vi kan opleve den samme tryghed, selv om klima, krig, ugudelighed og mørke synes at omslutte vores verden og tilværelse. Jesus har lovet at aldrig svigte os og aldrig lade mørket få magten.

Den bibelske fortælling omhandler den store konflikt mellem mørke og lys, det onde og det gode, Satans kræfter og Guds magt. Men med den pris Gud har betalt for os, vil han absolut ikke lade os forsvinde i mørkets dyb. Guds kærlighed til mig, og det lys, han omgiver sig med, kan i mit liv sejre over frygt og usikkerhed. Kærlighed og lys besejrer mørket, indtil Jesus kommer.

STUDIE 1

Fokustekster

- **Åb 12,7-18**
- **Ef 6,10-20**
- **1 Mos 3**

Sabbatten 6. april 2024

Kampen, vi alle kan mærke

OVERSIGT

Alle mennesker, uanset livssyn og religion, har en fornemmelse af, at noget er godt og andet er mindre godt, skadeligt eller ondt.

Denne fornemmelse udvikles meget tidligt, og allerede som børn lærer vi, at kampen for ens egne rettigheder er vigtig. At man kommer til at være ukærlig overfor andre i denne proces, forsvares af nogle som en nødvendighed.

At tilværelsen rummer godhed og ondskab er en fælles forståelse mellem mennesker, men tolkningen af, hvad der udgør det gode eller det onde, er forskellig. Ifølge udviklingslæren er det den bedst egnede, der overlever på bekostning af de andre. Men i vores moderne samfund er der en udbredt forståelse af, at det er vigtigt og nyttigt at tage hensyn til andre og at hjælpe hinanden. Den bibelske fortælling har også en sammenhængende forståelse af det gode og det onde. Det er denne fortælling vi skal se nærmere på i dette kvartal.

Den gordiske knude

En gordisk knude er en knude, der ikke kan bindes op. I dag bruges udtrykket også om et uløseligt problem. Forståelsen af det onde og det gode, hvor det kommer fra, hvad det gør med os, og hvordan vi håndterer det, er en slags gordisk knude. Selv om kristne henviser til Bibelen for at formidle en forståelse af dette, udelukker det ikke, at der kan være mange flere facetter i det, end vi mennesker kan forstå. En ydmyg holdning og "det er svært at vide", behøver ikke at være en modsætning til en bibelsk viden. En manglende forståelse for kompleksiteten i disse fundamentale spørgsmål kan besværliggøre den bibelske fortælling for andre mennesker.

Er det gode afhængigt af det onde?

Bibelen fortæller, at Gud er ubetinget god. Alt det, han havde skabt, var godt – lige indtil onde tanker opstod hos en af Guds engle. Dette medførte en uenighed og kamp i himlen, og oprøret mod Gud bredte sig til en ren og nyskabt verden, hvor vi mennesker blev fristet af det onde til at tro på løgner og tvivle på Gud.

Det er denne kamp, vi observerer mellem mennesker, hvor det gode og det onde kan synes at være indbyrdes afhængige af hinanden for at synliggøre den anden del. Hvad ved vi egentlig om, hvordan dette hænger sammen? Den bibelske fortælling forklarer meget, men ikke alt. Er vi begrænset af vores sprog og forståelse af juridiske forhold, psykologiske og sociale mekanismer og filosofiske retninger, når vi ønsker at forstå godt og ondt? Kan det gode eksistere uden det onde? Og kan det onde eksistere uden det gode? Hvorfor (ikke)?

Kommentarer til studie 1

Åb 12,7-18 | Krigen bag alle krige

Johannes' Åbenbaring er en bog skrevet af en person, der blev forfulgt for sin tro, til mennesker, der blev forfulgt for deres tro. Både forfatteren og modtagerne af bogen havde del i de samme lidelser (Åb 1,9). Hele bogen er henvendt til syv menigheder i det nuværende Tyrkiet i det første århundrede, og budskaberne til dem henviser gentagne gange til forfølgelse (Åb 2,3.10.13; 3,10), men den er også skrevet til alle, der har ører til at høre, hvad "Ånden siger til menighederne" (2,7.11.17.29; 3,6.13.22). I midten af bogen råber nogle martyrer: "Hvor længe, hellige og sanddru hersker, skal det vare, før du dømmer og hævner vort blod på dem, der bor på jorden?" (Åb 6,9-11).

Åbenbaringens svar på, hvorfor dens læsere lider og forfølges, findes i kapitel 12. Det er, fordi "den store drage blev styrtet ned, den gamle slange, som hedder Djævelen og Satan, og som forfører hele verden. Den blev styrtet til jorden, og dens engle blev styrtet ned sammen med den."

Satan (dragen), bragte krig til jorden. Han forsøgte at fortære drengebarnet – Jesus. Han forfulgte kvinden, Guds folk, ligesom han forfulgte Elias (1 Kong 17,1-6; Jak 5,17-18). Han samler engle og andre med sig i kampen mod Gud og hans allierede. Gud har ikke forladt os, han kæmper *med* os. Og sejren ligger i det, der lignede et tab – Lammets blod, det vidnesbyrd, de gav, og deres martyrium (vers 11). Sejren ligger i det faktum, at Gud allerede har sejret (vers 10). Det er den trøst, Åbenbaringen har til sine forfulgte læsere.

Ef 6,10-20 | Om brugen af våben i kampen mod onde åndelige kræfter

I vores krig mod onde åndelige kræfter i verden er der brug for andre våben end i en normal krig. Alle de våben, Paulus nævner, skader ikke andre. Brugen af dem kræver ikke vold. Og Paulus' krig er en ren forsvarskrig: "Tag derfor Guds fulde rustning på, for at I kan stå imod på den onde dag, overvinde alt og bestå" (vers 13). Hvad skal der til for at gøre modstand?

Tænk lidt over Paulus' liste: sandhed, retfærdighed, fredens evangelium, tro, frelse, Ånden. Det er våbnene i en åndelig kamp. Og hvordan bruger man sådanne våben? I bøn (vers 18-20).

1 Mos 3 | Da slangen kom ind i paradiset

Vi får ikke noget forvarsel om en slange i paradiset i Første Mosebog 3. Vi får ikke at vide, hvem den er, hvor den kommer fra (det finder vi først ud af i Johannes' Åbenbaring 12!), hvad den laver i haven, eller hvad dens motiver er. Men vi forstår, at den ikke har ædle hensigter. Slangen sår tvivl om Guds handlinger og karakter og spørger: "Har Gud virkelig sagt det?" (vers 1) Og slangen siger ligeud, at Gud lyver: "Vist skal I ikke dø! Men Gud ved, at den dag, I spiser af den, bliver jeres øjne åbnet, så I bliver som Gud og kan kende godt og ondt" (vers 4b-5).

Dette er ikke en historie om æblerov i en have. Det er historien om dengang, mennesket troede på slangen og tvivlede på Guds godhed. Det er historien om dengang, mennesket trodsede sine naturlige grænser (sin egen dødelighed og sin utilstrækkelige viden) og begav sig ud på sin vilde rejse uden Gud. Det er historien om mennesket, der ikke ønskede at være en forvalter – men at blive Gud selv.

EFTERTANKE

Er det for nemt at pege på Djævelen, når vi skal forklare ondskaben i verden? Hvorfor/hvorfor ikke?

I hvor høj grad giver det dig trøst, at Gud har sejret over det onde på korset? Hvordan kan bøn overvinde onde åndelige kræfter?

Er historien om slangen en historisk begivenhed, eller er den mere en repræsentativ fortælling om menneskets generelle tendens til at vælge sin egen vej? Kan den være begge dele?

STUDIE 2

Fokustekster

- Hebr 11
- Joh 13,31-35
- Jak 1

Sabbatten 13. april 2024

Tro og kærlighed

OVERSIGT

De fleste mennesker værdsætter en tro på noget – især på noget godt – i fremtiden.

Desuden har de fleste en kærlighed til deres nærmeste, selv om det kan variere meget, hvor langt den rækker.

Bibelen er fyldt med historier om, hvordan mennesker så frem til noget godt, som de endnu ikke havde opnået. Denne egenskab er gengivet som "tro". Men hvordan kan en sådan tro trives i lyset af ondskaben, som vi hele tiden møder i menneskehedens historie? Hvordan bliver troen på og tilliden til en god fremtid så stærk, at den overlever på trods af modgang i livet? Og hvilken plads har denne tro i menneskers liv i dag?

Hvordan er sammenhængen mellem troen på Guds plan og kærligheden? Er der noget specielt ved den kristne kærlighed, eller er kærlighed en generel, menneskelig egenskab? Hvilken plads har kærlighed i henholdsvis skabelsesberetningen og evolutionsteorien?

Lad min vilje ske

Verdenshistorien er fyldt med beskrivelser af forfølgelse af de mennesker, der tænkte eller handlede anderledes end dem, der havde magten. Hvilke trusler kan være baggrunden for at forfølge eller chikanere andre? Forfølgelse har mange ansigter. Det kan være den systematiske udrensning af andres eksistens, forskelsbehandling af dem, som er anderledes, tilsvining af andre på sociale medier eller bare en udøvelse af magt i familien. Hvilken forklaring giver den bibelske fortælling på dette fænomen?

Jesu bøn indeholdt udtrykket "lad din vilje ske". Er baggrunden for al forfølgelse baseret på "lad min vilje ske"? Hvor langt skal vi gå for at opnå det, vi tror på og kæmper for? Er det forkert at være idealist og forsøge at udbrede sit budskab? Hvor er grænserne for individets frihed og udfoldelse i en social sammenhæng?

Er kærlighed selvudslettende?

Jesus siger, at kærligheden er den fornemste egenskab, vi kan udvise. Bibelen siger, at kærligheden viser sig, når vi opgiver vores eget til fordel for andre. Hvor går grænsen mellem at elske Gud og min næste og samtidig passe på mit eget værd? Er ægte kærlighed selvudslettende? Hvorfor (ikke)?

Skal vi bare lade andre træde på os? Hvor skal grænsen sættes mellem at stå op for sine holdninger og underkaste sig andres tvang? Hvordan kan det være, at indbyrdes kærlighed i Bibelen fremstilles som bevis på Guds eksistens og troens kraft? Hvordan er forholdet og balancen mellem indbyrdes kærlighed og rettroenhed?

Kommentarer til studie 2

Hebr 11 | Omridset af troen

Der er en imponerende liste over troens helte i dette kapitel. Alt det, de vover sig ud i, alt det, de udholder og alt det, de opnår – gennem og ved deres tro.

Dette kapitel giver os en beskrivelse af troens konturer, først med en slags teoretisk definition, og derefter illustreret med konkrete eksempler. "Troen er et løfte om det, vi håber på" (vers 1, norsk oversættelse). Andre oversættelser siger "fast tillid til" eller "fuld vished om". Et pant er blandt andet et bevis på, at man ejer noget, man ikke nødvendigvis kan se. Man tager pant i en bil for at sikre lånet. Hebræerbrevets forfatter fortsætter: "Et bevis på det, man ikke ser."

Tro er en "overbevisning". Det er en tillid til – oftest – Guds løfter. Det er troen på, at der kommer mere. Det umulige kan blive muligt.

Men hovedpointen er denne: Ingen af dem opnåede alt det, de troede på – alt det, de håbede på. Der var mere, der skulle komme. Og det er, hvad Jesus bragte. Men selv med ham er der mere at vente på.

Joh 13,31-35 | Et bud om at elske

Dette afsnit kommer i forlængelse af historien om Judas, der går ud i natten for at forråde Jesus. Mens Judas gør det, siger Jesus: "Nu er Menneskesønnen herliggjort" (vers 31). Hvad er forbindelsen mellem Judas' forræderi og Jesu herliggørelse? Er det, at Judas' forræderi bliver mødt af Jesu trofasthed? At selv når han bliver forrådt, fortsætter Jesus med at elske?

Under alle omstændigheder ender denne noget uforståelige indledning i teksten med, at Jesus vil have sine disciple til at elske hinanden. Og at det vil få folk til at indse, at de er sande disciple (vers 34-35).

Men var det virkelig et nyt bud?

Jak 1,1-18 | Tro i fristelser og prøvelser

”Mine brødre, I skal kun regne det for glæde, når I kommer ud for prøvelser af forskellige slags” (vers 2). Er det muligt? Og hvorfor skulle det være en glæde? Jo, siger Jakob, en af Jesu brødre (Matt 13,35; Mark 6,3), fordi det fører til udholdenhed. Det styrker troen. Men kan det ikke også slå den ihjel? Det synes Jakob ikke at bekymre sig om her. Han er i det hele taget ret pragmatisk og kommer med den ene one-liner efter den anden i løbet af sit brev. Men ingen kan benægte, at prøvelser, en smule modstand, *kan* gøre troen stærkere, fordi man er nødt til at bruge den.

Desuden kan man bede om visdom i prøvelsen. Og det vil Gud give (vers 5). Uanset hvem der er rig, siger Jakob, så lad ikke de rige prale af, at de er rige. Og de fattige skal tænke på, hvordan Jesus havde sat de fattige højt (vers 9-11). Rigdom eller fattigdom siger ikke noget om, hvor elsket du er.

Det hjælper også, foreslår Jakob, at huske på, at det ikke er Gud, der sender fristelser og prøvelser. Fristelser kommer fra det negative begær i os. Og det *kan* føre til synd. Det er vigtigt at stoppe det, før det bliver for stort. For synd fører i sidste ende til døden (vers 13-15). Synd er selvudslettende.

EFTERTANKE

Hvad adskiller udfordrende og dristig tro fra tåbeligt overmod?

Hvad kan grunden være til, at jeg ikke formår at elske? Hvad kan jeg gøre ved det?

Bliver du opmuntret eller modløs over, at kærlighed er kendetegnet på en sand discipel af Jesus?

Er begær i sig selv negativt? Findes der positivt begær?

Har vanskeligheder og prøvelser altid et formål? Hvorfor (ikke)?

STUDIE 3

Fokustekster

- Joh 1,1-18
- Joh 8,31-47
- 2 Thess 2,1-12

Sabbatten 20. april 2024

Lyset fjerner mørket

OVERSIGT

“Fake news” er i dag ret normalt. Det kan være svært at navigere i medierne og finde den virkelige og sandfærdige historie. Hensigten med fake news er gennem usande eller fordrejede fakta at påvirke modtagerens holdning i en bestemt retning. Bibelen fremstiller Satan som en mester i fake news. Beretningen om krigen i himlen fortæller, at mange lyttede til Satans falske historier. Mange engle mente, han havde en god pointe, men det resulterede i et stort mørke, hvor Guds lys var fraværende.

Satan er aldrig er holdt op med at fremstille Gud i et forkert lys. Mennesker ved godt, at Gud er lys og ikke mørke. Satan udgiver sig derfor som en lysets engel, men det totale mørke er resultatet af at lytte til ham. Her er der ikke kun tale om rigtige eller forkerte trospunkter, men mere at selve Guds væsen og karakter fremstilles forkert.

Hvad mener Gud – og hvem er han?

Kristne i dag er på mange måder ikke meget anderledes end jøderne på Jesu tid, når det kommer til at forstå, hvad Jesus forsøgte at vise os mennesker. Ligesom jøderne er vi ofte meget optaget af "den rigtige tro" og "den rigtige tilbedelse" og "den rigtige måde at leve på". Men hvad ville der ske, hvis "det rigtige" ikke var så vigtigt i Guds øjne?

Lige siden skabelsen har vi været optaget af "har Gud virkelig sagt", og dermed er menneskeheden på en akademisk rejse for at opklare de faktiske forhold omkring, hvad Gud har sagt. At finde sandheden om dette bringer ikke nødvendigvis kærlighed til Gud med sig. Kan det være, at det ikke er lige så vigtigt at vide, hvad Gud mener, som det er at vide, hvem han er?

Er det nemt at gennemskue Satans påfund?

Nogle kristne mener, at vi skal forholde os til Bibelens bogstav for at være på sikker grund. Nogle mener, at vi ved at antage de rigtige trospunkter kan modstå Satans påfund. Nogle mener, at vi skal passe på med menneskelige rationaler, fordi verdens kundskab let kan føre os på afveje. Nogle mener, at alt kan kategoriseres som enten rigtigt eller forkert.

Er det muligt for os at gennemskue Satans sidste bedrag ved nøje at studere Bibelens profetier i Johannes' Åbenbaring og ved at holde os til de trospunkter, vi har lært? Hvordan kan vi være sikre på, at de, der råber højt om Satans bedrag, ikke selv er blevet ført bag lyset?

Kommentarer til studie 3

Joh 1,1-18 | Logos, lys og liv

Johannesevangeliet adskiller sig fra de tre andre evangelier, som vi ofte kalder de synoptiske evangelier, fordi de er så ens ("syn" – som i "synkronisere", og "optisk" – det, der har med synet at gøre). De synoptiske evangelier har meget handling og ikke så meget tale fra Jesus. Johannes har næsten kun tale og ret lidt handling. De synoptiske evangelier fortæller om det, der var sket, mens Johannes synes at være mere optaget af, hvad det betød.

Der er især tre begreber, Johannes bruger til at hjælpe sine læsere med at forstå, hvad Jesu komme indebærer og betyder. Alle tre begreber optræder i Johannes 1,1-18. Det første er "Ordet" eller logos. Forskellige græske filosoffer brugte udtrykket på forskellige måder, men Johannes synes at være mest lig stoikerne, som ofte forbandt logos med pneuma, "ånd". Logos er det organiserende princip i verden, en kraft, der gennemsyrrer og styrer hele kosmos. Logos er også relateret til moral. For Johannes var Jesus alt dette. Kosmos er skabt af logos, så kosmos ikke blev til kaos.

Hvis det er sådan, Johannes bruger logos, giver det mening, at han også bruger de to andre begreber om Jesus og hans komme til verden: lys og liv. Jesus er lyset i verden, som intet mørke kunne overvinde (vers 4, 5 og 9). Han er lyset, der driver mørket væk. Jesus er liv. Overalt, hvor han gik hen, bragte Jesus livskræfter med sig, som fordrev dødens kræfter i verden. Sådan er det stadig.

Joh 8,31-47 | Det ligger til familien

Dette er en af de mange og lange samtaler, Jesus har med "jødernes", dvs. det jødiske lederskab. I dette tilfælde er nogle af dem "kommet til tro på ham", og Jesus fortæller dem, at sande disciple "bliver i hans ord", og at det vil "sætte dem fri" (vers 31). Det har tydeligvis provokeret jødernes, for selvom de i realiteten har været underlagt andre nationer siden 600 f.Kr. (med undtagelse af hundrede år med det jødiske hasmonæiske dynasti, før romerne rullede ind), nægter de at erkende, at de ikke er frie. Men Jesus

vil have dem til at forstå, at slaveriet under en anden nation ikke er deres virkelige problem. Det er slaveriet af synden, der er det. Men de vil ikke lytte til ham, siger Jesus, for de har "Djævelen til far" (vers 44). Og om Djævelen har Jesus dette at sige: "Han har været en morder fra begyndelsen," og han er "fader til løgnen" (vers 44). Hvis de havde haft Gud som far, hvis de havde været "fra Gud", ville de have lyttet interesseret til, hvad han havde at sige (vers 47).

2 Thess 2,1-12 | Den lovløse

Dette er en af de mest gådefulde tekster i Det Nye Testamente. Jesus kan ikke komme igen, hævdes det i denne tekst, før "den lovløse" er stået frem (vers 3). Han vil have sin magt fra Satan selv og vil bedrage mange med tegn og undere (vers 9). Hvem er denne person eller kraft? Det ved vi ikke. Men en sætning i denne tekst kan være en nøgle: Lovløsheden virker allerede med sin magt, men i det skjulte (vers 7). Johannes skriver i sit første brev om Antikrist, som skal komme, og at mange antikrister allerede har vist sig (1 Joh 2,18). Antikrist betyder "imod" eller "i stedet for" Kristus. Og han har tydeligvis mange ansigter og forklædninger. Så måske er det nok at vide, at der vil være kræfter, der står imod Jesus og det, han står for, indtil Jesus kommer igen? Måske er det tåbeligt at fokusere på en enkelt fjende? Der vil være ting, som vil forføre og bedrage. Det behøver vi ikke være bange for, men opmærksomme på. "Se til, at I ikke lader jer skræmme," siger Jesus (Matt 24,6).

EFTERTANKE

På hvilken måde kan Jesus være lys og liv i dit liv?

Synes du, Jesus er for streng over for jøderne i Johannes 8?
Hvorfor (ikke)?

Hvad gør profetier om frafald, bedrag og forfølgelse ved dig?

STUDIE 4

Fokustekster

- ApG 5,17-32
- Åb 2,8-11
- Sl 19,8-11

Sabbatten 27. april 2024

Hold fast i det gode

OVERSIGT

Mange har set op til Bibelens Daniel som et eksempel på principfasthed. Daniel og hans venner valgte ikke at spise mad fra kongens bord, men hvorfor så de dette som en prøve på deres tro mod Gud? Var det, fordi grøntsager er sundere end kød? Eller fordi kødet var blevet ofret til afguder? Mente de, at en simpel kost er bedre end luksusretter?

Denne beretning illustrerer det store dilemma, vi mennesker ofte står i. Hvordan navigerer vi imellem en stålsat tro, der ikke rokker sig, uanset hvad der sker, og en tro, hvor vi indgår kompromiser for at vælge den løsning, som holder os i live endnu en dag? Er det rigtigst at overlade ræsonnementet til et "så siger Herren", eller skal vi tænke og konkludere selv? Skal vi vælge mellem pest og kolera, mens vi forsøger at holde fast i det gode, eller handler tro om ubetinget lydighed mod et princip? Er det virkelig enten-eller?

Dø, om så det gælder

I vores kultur væmmes vi i foragt, når vi hører om selvmordsbombere, der går i døden for deres overbevisning. Når vi hører om martyrer, der lider døden for deres tro, er sympatien anderledes. Men hvad er egentlig forskellen på disse to situationer? Er vi påvirket af, hvilken sag vi sympatiserer med? Eller handler det om retten til at slå nogen ihjel, fordi de mener eller tror noget andet end en selv?

Bør vi have sympati med selvmordsbombere, der udviser den ultimative principfasthed og opofrelse? Hvordan kan vi bevare troens troskab og samtidig evaluere situationen? Er der forskel på principfasthed, kamp for en sag, lydighed mod overordnede og troskab i tjenesten? Hvad siger Bibelen om at dø for sine principper? Hvornår er det vigtigt at stå fast indtil døden? Kan det tænkes, at nogle troende er døde unødvendigt i en principalsag?

Er principper og kærlighed modstridende?

Vi har sikkert mødt principfaste mennesker, som vi kunne ønske havde mere empati og situationsfornemmelse. Kan principfasthed være en slags egoisme? Hvordan håndterer vi balancen mellem et principielt standpunkt og en kærlig hensyntagen til andre mennesker? Hvad er formålet med principper?

Hvilke principper i livet værd at dø for? Hvornår er principper individuelle, og hvornår er de kollektive? Hvordan håndterede Jesus snitfladen mellem principper og kærlighed til andre mennesker?

Kommentarer til studie 4

ApG 5,17-32 | En no-brainer?

Længe før de blev kaldt "kristne" i Antiokia, eller "vejen", mens Paulus hærgede, fik det nye budskab en beskrivelse fra Guds egen engel: "Dette livs ord" (vers 20). Det handlede først og fremmest om en radikal ny måde at leve på, et liv i Helligånden med Jesus som Herre, hvor man levede som en udvidet familie, tog sig af hinanden og delte med hinanden. Ordene om *dette* liv, som de var begyndt at leve, måtte ud. Det var ikke teori, de prædikede, men en opskrift, de selv levede efter. Noget, som folk kunne observere og se. Folk "værdsatte dem meget" (vers 13). "Så gik anføreren sammen med vagtmandskabet hen og hentede dem, dog uden at bruge magt, for de frygtede, at folket skulle møde dem med stenkast" (vers 26).

Englen sagde: Gå hen og prædik!

Præsterne sagde: Hold op med at prædike!

For folk, der havde Jesus som Herre, var dette en no-brainer!

(Tom Wright, *Apostlenes Gerninger for alle*)

Hvad er du så sikker på, at Gud forventer, at det er en no-brainer for dig at gøre – uanset?

Åb 2,8-11 | Tro til døden

Det er let at romantisere de tidlige kristnes lidelser. Men det var langt fra romantisk at sidde i fængsel, at blive adskilt fra sin familie, at miste hus og hjem, at blive tortureret eller ikke længere at kunne tage sig af sine børn. Både Hebræerbrevet og Johannes' Åbenbaring er skrevet til mennesker, der har ofret meget for "sagen", uden at Jesus var kommet og verden blevet forvandlet. Begge handler om håb – værd at blive ved med at kæmpe for. I et genialt opslag på Facebook den 1. januar i år tog Silja Nordahl fat i en NRK-reportage om Awni Faharat, som midt i krigen er rejst fra det trygge Holland til Gaza for at hjælpe 250 traumatiserede børn.

Hun skriver om vigtigheden af håb i kriser. "At håbet ikke primært er en følelse, ikke et moralsk valg, ikke religiøs lydighed, ikke en intellektuel holdning understøttet af mere eller mindre gode argumenter, men en redningskrans, en beskyttelse, et skjold, en overlevelsesstrategi. Den eneste, skrøbelige hængebro mellem den desperate nutid og den mulige fremtid. Da bliver håbet noget aktivt, et redskab, en praksis, der kan dyrkes, handlinger, vi kaster mod fremtiden og (forhåbentlig) skaber muligheder med. Håbet er fremtidsorienteret. Og da fremtiden pr. definition ikke er landet i virkeligheden endnu, er håbet noget, vi bruger til at skabe ny virkelighed. Håb som sandfærdighed og realisme, faktisk, for uden håb skaber vi ingenting."

Håb går begge veje. Man kan spørge: Hvilket håb har mennesker, der oplever en sådan krise? Men man kan også spørge: Hvordan lever mennesker, der har et sådant håb? Er dit håb et redskab, du bruger til at skabe en ny virkelighed med? Eller er det et redskab til at flygte fra virkeligheden? Er håbet stærkt nok til at sætte livet på spil? Er "tro indtil døden" et relevant udtryk i dit liv?

SI 19,8-12 | Fra ydre til indre motivation

På så mange måder viser Bibelen, at den vil hjælpe os med at bevæge os fra ydre motivation ("Jeg skal holde reglerne, ellers bliver jeg straffet") til indre motivation ("Åh, hvor det dog viser sig at være både rigtigt og klogt at følge Skaberens egen brugsanvisning"). Har du selv oplevet vers 12? Fortæl om det.

Hvordan kan vi vide, at vi ikke misforstår eller fejlfortolker Bibelen? Er "dårlig frugt" et bevis på, at vi har misforstået?

EFTERTANKE

Skråsikkerhed og firkantethed er egentlig "yt" i vores kultur. Det indgyder ikke tillid. Det forbindes ofte med fundamentalisme og ekstremisme. Men er vi stoppet med at beundre integritet og principfasthed? Helten, der hellere vil dø end forråde sine idealer? Hvilke idealer er du villig til at lide tab for? Og hvor meget?

STUDIE 5

Sabbatten 4. maj 2024

Troen på Gud i vanskelige tider

Fokustekster

- Rom 6,12-23
- Sl 119,33-40
- 2 Kor 4,1-15

OVERSIGT

De fleste religioner og filosofier har retfærdighed og sandhed som centrale værdier – værdier som de fleste mennesker vil nikke anerkendende til. Men hvad er definitionen på retfærdighed og sandhed? Hvem definerer disse begreber og hvem overlader vi fortolkningen til?

Bibelen siger, at Gud er sandhed, og hans lov er retfærdig. Forfatteren til salme 119 ønsker at forstå meningen bag Guds bud, og at følge dem er det allervigtigste for ham. David troede fast på, at det at følge Guds bud medførte Guds hjælp, liv og retfærdighed for ham.

Hvordan kan vi omsætte Guds retfærdighed og sandhed i praksis, uden at det bliver til fordømmelse over for andre mennesker?

Guds retfærdighed

Når vi hører ordet "lov", opfatter vi det ikke altid som noget positivt. Vi føler os måske utrygge eller hæmmede, eller vi er bange for i sidste ende at blive idømt en straf. Men alligevel ønsker de fleste af os retfærdighed i det samfund, vi lever i, fordi retfærdighed også indebærer en beskyttelse.

Når Gud kontakter mennesker i Bibelens beretninger, siger han som regel: "Frygt ikke!" Hvorfor skal vi som uretfærdige mennesker ikke frygte en retfærdig Gud?

Tror vi virkelig, at Gud vil os det bedste, eller ser vi på Gud som en streng dommer? Hvordan påvirker vores billede af Gud den måde, vi udøver vores tro på? Hvordan kan en ren Gud i det hele taget befatte sig med denne forfaldne verden?

Tjenere for retfærdighed og sandhed

Den gyldne regel: "Gør mod andre, som du ønsker, de skal gøre mod dig!" stammer fra Bibelen og er stadig relevant. Hvordan kan vores forståelse af Guds sandhed og retfærdighed omsættes i praksis i en verden, der ikke kender Gud? Hvilke værdier er vigtige i dit liv? Hvorfor?

Hvordan kan jeg finde styrke og motivation til at holde fast i de bibelske værdier, ikke kun når verden er fredelig, men også når jeg møder modstand og udfordringer? Hvordan harmonerer Guds idealer med et liv i denne verden, hvor jeg ikke altid selv kan bestemme og styre alt?

Kommentarer til studie 5

Rom 6,12-23 | To Herrer

HVEM ER HERRE?			Vers
1	Synd	Gud	12-14a
2	Loven Synden	Nåden Lydigheden	14b-16
3	Synden Synden Urenheden og lovløsheden	Læren Retfærdigheden Retfærdigheden	17 18 19
4	Synden	Gud	20-23
KONSEKVENSER			
1	Følger kroppens lyster, så lemmerne bliver våben for uret. Var død	Tjener Gud, så lemmerne bliver redskaber for retfærdighed. Er blevet levende	12-14a
2	Død	Retfærdighed	14b-16
3	Mere uret	Bliver hellige	17-19
4	Frie over for retfærdigheden. Frugter, som I skammer jer over; ender med død Syndens løn er død	Befriet fra synden Høster den frugt, at I helliges og til sidst evigt liv i Kristus Jesus vor Herre giver Gud os sin nådegave – evigt liv	20-23

Hvad er sammenhængen mellem nåde, lydighed, lære, retfærdighed og liv?
 Hvad er sammenhængen mellem lov, synd, urenhed, uretfærdighed og død?
 Er det Gud eller synden, der belønner sine tjenere med døden? Hvad er forskellen?

Sl 119,33-40 | Brugsanvisningen

Et lands love fungerer kun, hvis der er en straf for at bryde dem. Vi er glade for love, fordi de giver tryghed, forudsigelighed og gode rammer for at leve sammen (forestil dig at køre i en storby uden trafikregler, eller en arbejdsgever, der kan gøre lige, hvad han vil med sine ansatte).

Naturlovene er der bare som en beskrivelse af, hvordan virkeligheden fungerer. Du kan ikke bryde dem, selv om du prøver. Du ignorerer dem med fare for dit liv.

Rejsen fra indre til ydre motivation er ofte også en rejse fra at se Guds instruktioner som lovene i et land til at forstå, at det mere er information om, hvordan et univers fungerer. Forfatteren til salme 119 har indset dette. Han suger al den information til sig, som skaberen er villig til at give ham, som om det var den største gave, han kunne få. Og det er det også!

2 Kor 4,1-15 | No compromise

Korintherne var optaget af indpakningen. Af højtravende retorik og værdige lærere, der lod sig forsørge af rige mennesker og var på god fod med myndighederne.

Paulus nægtede at indordne sig. Han arbejdede som en slave fra morgen til aften. Han havde lige haft store problemer med myndighederne i Efesos (2 Kor 1,8-10), og nægtede enhver økonomisk støtte, der kunne kompromitere hans integritet. For det er sådan, en tilhænger af en korsfæstet konge skal opføre sig. Den eksplosive kraft i Jesu tomme grav var ikke afhængig af, at pæne mennesker nikkede og smilede. Ikke afhængig af intellektuel snak. Tværtimod. Det var i nød, elendighed og fattigdom, at Guds kraft virkede med den største herlighed og gennemslagskraft. Det, korintherne ville have, var ifølge Paulus falske apostle med forkerte motiver. Korset var hans opskrift og standard.

EFTERTANKE

Hvornår i den seneste uge har en bibeltekst eller et bibelsk princip påvirket dine valg? Fortæl om det!

STUDIE 6

Fokustekster

- Åb 11,1-13
- Matt 5,17-20
- Sl 119,41-48

Sabbatten 11. maj 2024

De to vidner

OVERSIGT

Johannes' Åbenbaring præsenterer mange billeder, som kan være svære at forstå.

Et af disse er omtalen af "de to vidner".

Sandsynligvis kendte forfatteren til Zakarias' Bog, hvor vi i kapitel 4 møder tilsvarende billeder. Jesus omtalte Guds ord som værende evigt og altid til stede blandt mennesker, men også i perioder trampet på. Bibelen omtaler Jesus som "ordet", og Jesus fremstiller sig selv som det sendebud, der skulle vidne om Gud og gudsrigets værdier.

Man kan læse Bibelen som et mysterie, der skal løses. Mange anser Bibelen for at være en slags gammel historiebog. Men ikke desto mindre er Bibelen stadig en betydningsfuld bog, som mange finder relevant. Hvorfor? Er der nyttig filosofi i den? Eller er der måske en overnaturlig/guddommelig påvirkning i Bibelens budskab, som kan gribe ind i mit liv, og som har betydning for min tro og mine værdier?

Troen har svære vilkår

Grundtanken i den bibelske fortælling er, at der er en skaber, Gud, der ønsker at formidle vigtige budskaber til jordens beboere. Menneskene er dog tunghøre og vælger ofte at lytte til propaganda fra mørkets kræfter, der forsøger at bekæmpe Gud og alt det, han står for. Bibelen fortæller, at du og jeg befinder os midt i krydsilden.

I vores del af verden kan det virke som om "de to vidner" eller "Guds fortælling" er irrelevant for et godt liv. Man tager ikke stilling for eller imod, men anser troen på Gud som et levn fra gamle dage, eller noget der hører til kulturarven i gamle bygninger. Den bibelske fortælling har svære vilkår i dagens rationelle samfund.

Hvorfor hører de ikke, hvad vi siger?

Troende mennesker ser sig selv som vidner for Guds rige. Men hvorfor er der ingen, der forstår, hvad vi siger? Kan det have noget at gøre med måden, vi siger det på? Er vi så optaget af bibelske finurligheder, som ikke giver mening for "almindelige" mennesker? Har vi opfyldt vores rolle som vidner, hvis vi afleverer et budskab, men aldrig undersøger, om modtageren lytter eller forstår det, vi siger? Er vi mere optaget af os selv end at nå ind til den andens hjerte? Måske har mennesker ikke så meget brug for bibelske Wikipedia-svar som en åbenbaring af Guds interesse og kærlighed til den enkelte?

Når vi beklager os over, at ingen har interesse i vores budskab, er der måske flere årsager. Hvad kan disse være?

Kommentarer til studie 6

Åb 11,1-13 | Livsånde fra Gud

Jesus åbenbarede for apostlen Johannes "hvad der snart skal ske" (Åb 1,1). Det, Johannes så, skrev han ned og sendte til de syv menigheder i Lilleasien. Da Johannes fortalte, hvad han havde set, brugte han ord, vendinger og hentydninger til Det Gamle Testamente.

Den scene, der præsenteres i Åb 11,1-13, minder om Ez 40,3. De næste otte kapitler fortæller om genoprettelsen af templet, folket og Guds nærvær. Klimakset kommer i Ez 47,1-12 om den endelige genoprettelse en dag, en vision, der ligner det, vi læser i Åb 22,1-5.

Matt 5,17-20 | Det mindste bogstav eller en eneste tøddel

Jesus henviser til det mindste bogstav eller punkt i loven. Det hebraiske alfabet har 22 bogstaver og har kun konsonanter. Bogstavet *yod* er det mindste bogstav.

Ordet "prik" (på dansk oversat med "tøddel") kan referere enten til de streger, en skriver lavede for at skelne mellem hebraiske bogstaver, der lignede hinanden i form, eller til skriverens personlige måde at skrive bogstaverne på.

"Prik" kan også henvise til de vokaltegn, der blev taget i brug, efter at bibelsk hebraisk ikke længere var et levende sprog, hvilket sandsynligvis skete omkring 400 f.Kr. Derefter blev der udviklet et system af vokaltegn.

Da den hebraiske tekst i de bibelske manuskripter blev betragtet som hellig, måtte teksten ikke ændres ved at tilføje vokaler mellem konsonanterne. Vokaltegnene blev tilføjet over, under og inde i konsonanterne som en kombination af prikker og streger.

Sl 119,41-48 | Hvad Gud har sagt

Salme 119 er et bogstavdigt, som på hebraisk er organiseret i 22 sangvers hver med otte linjer. Her begynder hvert af de 22 sangvers med forskellige bogstaver fra det hebraiske alfabet – fra det første til det sidste. De otte linjer i hvert sangvers begynder med samme hebraiske bogstav som sangverset. Nogle nyere bibeludgaver bruger de hebraiske bogstaver til at vise skellet mellem salmens dele.

Salme 119 indeholder tak til Gud og tanker om Guds ord, bud, forordninger og lov. Salmisten anerkender Guds ord og fortæller, at han vil følge dem.

TIL EFTERTANKE

De to vidner i Åb 11,1-13 bliver dræbt, men bliver vækket til live igen. I 11,1 er der ikke kun en hentydning til Det Gamle Testamente, men også et citat fra Ez 37,5.10. I Ezekiels Bog får vi at vide, at Gud skaber liv, hvor alt håb er ude. Hvordan kan teksten om de to vidner i Åb 11,1-13 give håb til os, der er Guds vidner i dag, og som oplever, at vores ord ikke slår til eller bliver forstået?

Hvordan kan vi kommunikere Bibelens ord på en sådan måde, at de, der hører, lærer Jesus at kende?

Læs Sl 119,41-48. Salmisten fortæller, hvorfor han værdsætter og ønsker at leve i overensstemmelse med det, Gud har sagt i budene og loven. Hvis du skulle fortælle andre, hvorfor du læser i Bibelen, hvilke grunde ville du så fremhæve?

STUDIE 7

Fokustekster

- 1 Thess 4,13-18
- Tit 2,11-15
- Rom 8,18-30

Sabbatten 18. maj 2024

Alle har brug for håb

OVERSIGT

Hvad mon fremtiden vil bringe? Der er mange mennesker, der prøver at få oplysninger om fremtiden, men hvorfor? Vil vi virkelig gerne vide, hvad der kommer til at ske?

Det siges, at man ikke skal tage håbet fra mennesker. Dermed mener man vel, at alle skal have mulighed for at ønske sig noget eller se frem til noget godt. Håbet kan være meget vigtigt for at kunne se en mening med livet eller for at bevare livsmødet.

Bibelen taler også om håb, både her og nu i vores daglige liv og for fremtiden. Hvilke konsekvenser kan det have at ikke eje håb? Hvilke konsekvenser har det, når kristne lever så stærkt i håbet om en bedre verden, at de "glemmer" at arbejde for den nuværende?

Opmuntring eller livline?

Når alt går godt i vores liv, er vi som regel glade og har positive forventninger til fremtiden. Man kan være "fuld af håb". Men livet giver som regel både op- og nedture, så af og til kan det knibe med de positive forventninger til tilværelsen, og i nogle tilfælde kan man miste dem helt af syne. At give mennesker håbet tilbage kan være en opmuntring for nogle og en reel livline for andre.

Hvorfor er håbet så vigtigt? Hvad kan du gøre for at bringe håb til andre? Hvorfor har vores forsøg på at opmuntre somme tider den modsatte effekt? Hvordan finder du selv håb i svære tider?

Det ender godt

Bibelen fortæller de gode nyheder om, at Gud har frelst alle mennesker, der ønsker det. Det vil sige: ikke flere anklager og ingen fordømmelse! Det giver håb og glæde til mange mennesker her og nu, men alligevel kan vores hverdag være tung og besværlig.

Bibelen giver os endnu et håb, nemlig at Jesus en dag kommer igen, udsletter alt ondt og skaber en ny verden, hvor alting altid skal være godt.

Hvilke informationer om fremtiden kan man stole på? Hvorfor? Tror du, at alt ender godt? Hvorfor (ikke)? Hvad kan give dig håb for fremtiden?

Kommentarer til studie 7

1 Thess 4,13-18 | Trøst og mod

Søvn og hvile var almindelige billeder på døden i antikken, både i græske (f.eks. Homers Iliade), jødiske (f.eks. 1 Mos 47,30; 2 Makkabæerbog 12,45) og kristne skrifter (f.eks. Joh 11,11-15; 1 Kor 15,20).

Det ser ud til, at der i kirken i Thessaloniki var forvirring og usikkerhed omkring døden. Der står ikke direkte, hvad det handlede om, men måske var det en lignende situation som i Korinth? Der var der nogle, der prædikede, at der ikke er nogen opstandelse fra de døde (1 Kor 15,12).

Selvom vi ikke ved med sikkerhed, hvad der lå bag Paulus' ord til menigheden i Thessaloniki, er det tydeligt, at denne usikkerhed førte til sorg og tab af håb.

Hvorfor ønsker Paulus (og Silvanus og Timotheus, jf. 1 Thess 1,1), at menigheden skal vide, hvad der sker med de døde?

Hvor mange gange bruges ordet "sammen" i dette afsnit? Hvad fortæller brugen af ordet "sammen" os om opstandelsen og evigheden?

Er der forskel på den troendes sorg sammenlignet med den, der ikke tror på en opstandelse? Hvad er ens?

Tit 2,11-15 | At vente

For Paulus, Titus og andre kristne gennem tiderne har der været en ventetid, før Jesus Kristus kommer i herlighed – og det er der også for os. Ventetiden er påvirket af det, der er sket i fortiden (Jesu død og opstandelse), og det, der skal ske i fremtiden (Jesu komme).

På hvilken måde kan Jesu død og opstandelse og det salige håb (Jesu komme) påvirke vores motivation til at leve "besindigt og retskaffent og gudfrygtigt"?

Rom 8,18-30 | Længsel

Der er en kontrast mellem "den tid, der nu er inde", og "den herlighed, som skal åbenbares" (vers 18).

Læs teksten igennem og overvej:

- Hvordan beskrives "den nuværende tid"?
- Hvordan beskrives "herligheden"?

EFTERTANKE

I 1 Thess 4,18 står der: "Trøst derfor hinanden med disse ord". Hvordan giver ordene om Jesu opstandelse og komme dig trøst og mod i mødet med død og sorg?

Hvordan er Guds nåde blevet åbenbaret i dit liv (Tit 2,11)? Hvordan ser du Guds nåde åbenbaret i andres liv?

Paulus inkluderer "det skabte", både mennesker og natur, når han taler om længslen efter noget bedre (Rom 8,18-30). Hvad fortæller det om Guds interesse i skaberværket?

Hvad hjælper os, mens vi længes efter noget bedre? Se Rom 8,26-27 og 8,31-39.

Min repræsentant i magtens korridorer

Fokustekster

- Hebr 4,14-16
- Hebr 8,1-6
- Hebr 9,11-28

OVERSIGT

Når du ikke selv kan være til stede, er det klogt at have en til at repræsentere dig.

Baggrunden er selvfølgelig, at der er en sag, hvor din holdning og mening er vigtig at formidle, selv om du ikke er fysisk til stede.

Ligesom kirken i dag er et fysisk sted, hvor tilbedelse af Gud foregår, var tabernaklet og templet på Det Gamle Testaments tid et sted, hvor tilbedelse af Gud blev varetaget. Israels naboer havde templer og steder til tilbedelse af guder, men Israels helligdom var speciel i og med at både de fysiske rammer og det, der foregik, var blevet anvist af Gud selv. Al den symbolik, som tjenesten i templet indeholdt, var en måde at fortælle, hvordan Gud frelser, hvad han ønsker, og hvor stor en kærlighed, Gud har til mennesker.

Hvilken værdi har den gamle symbolik?

Bibelen er for mange en svær bog at forstå. Det billedsprog, de historier og sproget, der bruges, ligger ofte meget fjernt fra vores hverdag. Omtale af helligdom, tempel, ypperstepræst, ofringer og pagter kræver ofte en forklaring, hvis det skal give mening for os i dag. En religiøs person på Jesu tid forstod disse billeder meget bedre.

Hvilken værdi ligger der i omtalen af helligdommen for os i dag? Paulus forsøgte at formidle noget uforståeligt til sin samtid og til mennesker fra andre kulturer. Når Paulus omtaler troen, frelsen, synden og Guds rige, var hans udfordring måske lige så stor som vores udfordring i den vestlige verden i dag. Hvilken betydning kan disse symboler og billeder have for nutidens mennesker? Hvad kan vi lære af disse billeder?

Hvor er helligdommen og hvad sker der?

Når Hebræerbrevet taler om jødernes tempel og sammenligner det med et tempel i himlen, hvor er fokus så? Hvad er Guds helligdom, og hvor er den? Hvad foregår der i denne helligdom? Når Bibelen bruger så meget plads til at fortælle om helligdommen, tyder det på, at det er et vigtigt emne. Hvad kan jeg lære om Gud gennem helligdommen? Hvis tjenesten i en helligdom ikke giver mening for os i vores kultur, hvordan kan vi så forstå det, Gud ønsker at fortælle os? Handler det måske om, at vi har en repræsentant, der også er vores forsvarer i en retssag? Hvad betyder det for dig at have en person, der forstår dig fuldt ud, som ønsker det bedste for dig og som er på din side? Er det sådan, Gud er? Hvorfor (ikke)?

Kommentarer til studie 8

Hebræerne 4,14-16 | Smukt og vanskeligt

Denne smukke tekst fortæller os, at når vi står over for prøvelser og lidelser og måske endda forfølgelse, har vi en af vores egne i magtens korridorer, som ved, hvad lidelse og forsagelse er. Men denne tekst har også skabt uendelig meget splid og diskussion blandt folk, der tolker den mere generelt. For hvad betyder "fristet i alle ting ligesom vi, dog uden synd" egentlig? Jesus blev aldrig fristet til at se porno på sin computer. Han oplevede aldrig smerten ved at se sit barn lide af en forfærdelig skade eller sygdom. Han blev aldrig fristet til at have et voldsomt skænderi med sin ægtefælle. Og følte han den samme dragning, som vi gør, mod at gøre ting, der skader og sårer? Eller betyder "uden synd", at han blev prøvet, men uden at føle denne ødelæggelse i sit indre?

To analogier kan måske hjælpe os:

1) Tænk på noget, du *ikke* er tiltrukket af. For mange ville utroskab med en af samme køn ikke være en sandsynlig fristelse. Eller at tage heroin eller stjæle småting fra en butik. Mange mennesker går rundt uden at føle sig tiltrukket af disse ting. Hvis de bliver fristet, er det nemt at sige nej. Kunne det være sådan, Jesus havde det med synden? Han blev fristet, men oplevede ingen indre dragning mod den?

2) Hvis du er ved at drukne i en flod, vil du så helst have en redningsmand, som kæmper i den samme strøm, eller en, som står med det ene ben sikkert plantet på land? Vil du sige: Nej, du kan ikke hjælpe mig, for du er ikke faldet i floden endnu? Hele pointen er, at han *kan* hjælpe dig, fordi han ikke er blevet fanget af den samme strøm. At Jesus er renere og stærkere end os, betyder ikke, at han ikke kan hjælpe os, men det modsatte.

Føler du dig nu fristet til at argumentere for, at du har ret i disse spørgsmål, eller kan du lytte med en ægte nysgerrighed til, hvad andre mener om dette, både for selv at lære og for at lære dem bedre at kende?

Hebr 8,1-6 | Gode forbindelser

På Det Nye Testaments tid skete alle vigtige ting gennem netværk. Man var nødt til at kende nogen, der kendte nogen, som kunne tale ens sag over for de magtfulde. En ven eller en betroet slave af den person, man ønskede at få fat i, kunne formidle kontakten. Hvis man var venner med den magtfuldes søn, lå vejen naturligvis åben. Det var sådan, samfundet fungerede. Jo mere magt en person havde, jo sværere var det at få adgang, og jo vigtigere var det at kende en døråbner. Men ifølge Hebræerbrevet har vi vores egen storebror ved Guds højre hånd (Hebr 2,11-14). Vi har de bedste forbindelser, nogen kunne ønske sig. En, der har været en af os, har nu direkte adgang. Det var et stærkt mentalt billede. Johannes går måske endnu længere i Joh 16,26-28.

Hvilke billeder af Gud/Jesus hjælper dig til at have et tillidsfuldt bønneliv?

Hebræerne 9,11-28 | Mærkelig tekst

Tanken om, at noget i himlen skal renses, opfattes af mange bibelkommentarer som så mærkelig, at de ikke engang gider prøve at forklare den. Men ideen kommer fra Det Gamle Testamente, hvor Gud bor midt iblandt sit folk – i telt-helligdommen. Synder, der ikke blev sonet, forurenede selve hovedkvarteret for hele folket. I Det Gamle Testamente var himlen ikke langt væk, men en anden dimension. Lige så tæt på os som den luft, vi indånder. At Gud identificerer sig så tæt med "projekt Jord", at vores dårlige forvaltning af livet og planeten også forurener hans navn og rygter og selve det guddommelige hovedkvarter, er et enormt vidnesbyrd om Guds kærlighed og nærhed til os. Da Jesus gav sit liv, besejrede synden og døden og steg til himmels som repræsentant for en ny menneskehed og en ny tidsalder, blev hele projekt Jord rensed for beskyldningerne om, at Gud ikke gjorde nok for at løse syndens problem.

EFTERTANKE

Hvad tror du, var den længste vej for Jesus? Fra himlen til krybben eller fra krybben til Golgata?

Ifølge Hebræerbrevet blev Jesus menneske for evigt. Han er stadig menneskeheden repræsentant i himlen. Hvad gør det ved dit billede af Gud?

Guds riges fundament

Fokustekster

- **Åb 12,7-18**
- **Åb 13,1-18**
- **Rom 2**

OVERSIGT

Det kan være svært at forholde sig til alt det onde, som sker i verden, og samtidig forkynde en god og kærlig Gud. Når man mister sine kære til sygdom og død, eller selv oplever kamp og smerte, kan det være svært at få øje på kærligheden og Guds rige.

Hvordan kan vi forene den bibelske tanke om en krig i himmelen, en djævelsk plan for verden, menneskers lidelser og en kærlig Gud, der har styr på alt?

Når det gode og Guds rige synes at være langt borte, hvordan kan jeg så alligevel leve i troen på, at Gud har omsorg for mig?

Johannes' Åbenbaring har mange billeder på kampen mellem Gud og djævelens rige. Hvordan skal jeg forholde mig til det og samtidig kunne føle mig tryg?

En regelbundet tro

"Loven og profeterne" er et begreb, Jesus anvender. Det reflekterer Jesu samtids holdning til deres religiøse normer. At være en "lovkyndig" var eftertragtet, og de, som var bekendt med Guds vilje på denne måde, blev både respekteret og lyttet til.

Hvorfor har vi love og regler? Hvordan påvirker det menneskers adfærd, når vi fjerner love og regler? Hvordan påvirker det menneskers tro at have love, regler og traditioner? Og hvad kan faldgruberne være, hvis dette bliver for fastlåst? Hvem definerer disse love, og hvad er konsekvenserne ved at bryde dem? Hvordan kommer regler og love ind i billedet i kampen mellem det onde og det gode, der omtales i Johannes' Åbenbaring?

Er de ti bud Guds riges grundlov?

Hvis vi mennesker fulgte de ti bud på samme måde, som vi overholder færdselsloven, ville vi så alle blive frelst? Er Gud bundet af de ti bud som det eneste grundlag for hans styre? Hvorfor bliver religion ofte forklaret i juridiske vendinger? Hvorfor er der så megen omtale af "enten/eller" i religiøse kredse?

Når vi læser om, hvordan Jesus forholdt sig til religiøse normer og love, hvordan han definerede Guds lov anderledes end samtiden, hvordan kan vi så bedre forstå rækkevidden af Guds love? Hvordan skal vi som mennesker forholde os til dette?

Hvordan finder vi skønheden i Guds love og principper, og hvad har love og regler med min frelse at gøre? Kan Guds riges fundament udtrykkes i principper, der strækker sig ud over ti bud?

Kommentarer til studie 9

Åb 12,7-18 | På vinderholdet

Johannes' Åbenbaring, den sidste bog i Bibelen, tilhører en litterær genre, der kaldes apokalypse. Ordet apokalypse kommer af det græske ord apokalyptis, som betyder "åbenbaring" eller "afsløring".

Der er kristne, som har blandede følelser over for Johannes' Åbenbaring. I sin introduktion til Johannes' Åbenbaring skrev Martin Luther i 1522, at han ikke anså bogen for at være hverken apostolisk eller profetisk.

I Johannes' Åbenbaring viser Jesus Johannes og dermed os, hvad der vil ske, og han giver en velsignelse til enhver, der læser bogen (Åb 1,1-3).

Åb 12,7-18 fortæller om en krig i himlen mellem Mikael og hans engle, og dragen og dens engle. Krigen i himlen bliver vundet, og krigen fortsætter på jorden.

Sammenlign 1 Mos 3,15 og Åb 12,9-12. Hvem er dragen? Hvordan giver budskabet i Første Mosebog håb, når vi læser Johannes' Åbenbaring 12?

Krigen i himlen fortsatte på jorden. Hvordan fik kvinden (Guds folk) hjælp under dragens forfølgelse?

Guds folk beskrives som dem, som holder fast ved Guds bud og ved vidnesbyrdet om Jesus (vers 17). Hvorfor tror du, at disse to egenskaber fremhæves som en beskrivelse af Guds folk?

Åb 13 | Udholdenhed, tro og visdom

Johannes' Åbenbaring blev sendt til menighederne i Lilleasien. De oplevede forfølgelse, undertrykkelse, tvang og fængsling. Det virker, som om de to magter i Åb 13 får lov til at hæрге uhindret.

Hvad opfordrer Johannes sine læsere gennem alle tider til at gøre?

Rom 2 | Kundskab og sandhed

Romerbrevet kan være udfordrende at læse. Paulus argumenterer frem og tilbage om loven, frelse og helliggørelse. Når man læser Romerbrevet, er der behov for refleksion og koncentration.

Hvad siger Paulus i Rom 2 om loven? Kan man blive frelst ved at holde loven?

TIL EFTERTANKE

Johannes' Åbenbaring 12,7-18 fortæller om krig og angreb. I kapitel 13 ser det ud til, at de to magter får lov til at hæрге uhindret. Kapitel 12 fortæller om sejr. Hvad er grundlaget for sejren?

At læse Bibelen i sammenhæng er et godt læsetip. Læs Åb 14. Hvordan kan de, der går igennem de vanskeligheder, som beskrives i kapitel 13, få udholdenhed, tro og visdom?

Hvordan kan kapitel 14 give os udholdenhed, tro og visdom, når vi bliver bange og bekymrede over, hvad der sker i vores eget liv eller i samfundet omkring os?

Åndernes magt

Fokustekster

- 1 Mos 3,1-15
- 5 Mos 18,9-13
 Åb 16,12-16
- 2 Thess 2,1-12

OVERSIGT

Film og tv viser ofte udsendelser, som handler om livet efter døden, spøgelse, hjemsogte boliger, søgen efter overnaturlige kræfter og fremkaldelse af dødes ånder. Måske er det overnaturlige spændende, fordi det handler om en verden, vi ikke kan se. Men hvis du tror, at de døde lever videre som ånder og spøgelse, kan det være en tro på en åndelig verden, som Bibelen advarer imod.

Hvilken magt står bag magi, forbindelse med de døde, at se ind i fremtiden eller selskabslege, hvor ånderne tilkaldes? Bibelen taler selv om fremtiden og en åndelig verden, så hvad er det egentlig, Bibelen advarer imod?

Hvordan skal vi forholde os til den paranormale verden? Hvordan kan vi fortælle andre, hvad Bibelen advarer imod, så det er forståeligt? Har det nogen betydning?

Spøgelseshuset

Ville du synes om at få kontakt med dine afdøde bedsteforældre? Kunne de have noget vigtigt at sige? Mange mennesker søger det overnaturlige for at finde svar på livets vanskelige spørgsmål. Hvilken påvirkning kan det have, og hvordan kan man vide, om det er bedrag? Er det farligt at beskæftige sig med åndeverdenen?

Findes denne ånde verden i virkeligheden? Kan man fremkalde de dødes ånder? Hvem var det, der sagde: "I skal ikke dø"? Hvad er forskellen på at tro, at farmor sidder i himlen og kigger ned på os, og så at tale med hende gennem et medie?

Immunisering

Hvilken betydning har det, hvad man tror, der sker med de døde? Kan man blive immun over for spiritisme, hvis man ikke tror, de døde lever videre? Hvad er det ved åndeverdenen, som Bibelen advarer imod? På hvilken måde kan åndeverdenen få magt over os?

Er der grader af spiritisme? Er det værre at opsøge en afdød end at læse et horoskop i et ugeblad? Hvorfor (ikke)?

Hvis Gud vil beskytte os i den sidste tid, betyder det så, at vi ikke kan blive vildledt? Hvis Satan kommer som en lysets engel og forsøger at vildlede de troende, er det så farligt at mene, at "det gennemskuer vi sagtens"? Hvordan kan vi bedst beskytte os mod bedrag fra både den virkelige og den overnaturlige verden? Hvordan kan det, vi siger, give mening for andre mennesker?

Kommentarer til studie 10

1 Mos 3,1-15 | Slangen i paradiset

Slangen kommer ind på scenen, indhyllet i mystik. En helt bogstavelig læsning hjælper os ikke her. Skal vi tro, at en så vigtig historie virkelig handler om, hvor slanger kommer fra, og hvordan de blev til krybende væsener? Altså det bogstavelige dyr? Det passer ikke engang – naturens slanger spiser ikke støv (vers 14). Støv er en reference til døden (se også vers 19). Dette væsen bliver en repræsentant for dødens magt og dødsriget. Hans fristelser er dødelige. Mellem linjerne hører vi om et ophøjet væsen, som bliver (og vil blive) styrtet ned i dødsriget (Esajas 14,12).

5 Mos 18,9-13 | Stol ikke på det okkulte

Mange af de samme ting, som israelitterne blev advaret imod at gøre brug af, findes også i dag. Vi oplever mennesker, der tror, at de kan forudsige fremtiden ud fra forskellige fænomener, hvad enten det er planeternes positioner (astrologi) eller andre input fra åndelige magter (f.eks. når "clairvoyante" kanaliserer). Også i dag forsøger mennesker at få kontakt med de døde af forskellige årsager (lindring af tab, søgen efter råd og lykke). Okkulte metoder handler om at manipulere og opnå kontrol gennem magiske teknikker. Men hvis man bliver optaget af at forsøge at kontrollere sin skæbne, betyder det i sidste ende ikke meget for en, om man lever et gudfrygtigt og næstekærligt liv – hvilket er det afgørende i Guds rige. I stedet underkaster man sig kræfter, der ikke vil en det gode. Guds råd til Israel (og til os) er at lytte til de profeter, han sender (vers 15).

Åb 16,12-16 | Urene frøer

I en af Åbenbaringens mange metaforiske vinkler på de sidste tider og optakten til dommedag får vi et indblik i bedraget af "kongerne i hele verden", og hvad der vil føre til det store slag, hvor Gud naturligvis vil sejre (Åb 19,19-21). Den falske treenighed (Åb 13) sender nu tre ånder ud.

De ligner frøer! Frøer var den anden plage i Egypten (2 Mos 8,1-4). Frøer betragtes i Bibelen som urene dyr (3 Mos 11,41-47). De er slimede og groteske at se på (vil mange sige). Dette er åndernes sande natur, som Johannes ser dem fra det himmelske perspektiv. Det er selvfølgelig ikke sådan, de vil blive opfattet af kongerne, som vil lade sig overtale af disse ånder til at deltage i det store angreb på den Højstes by.

2 Thess 2,1-12 | Han får sin magt fra Satan

Paulus advarer om "den lovløse" og "fortabelsens søn", en person, som vil komme før Herrens dag. Hvem kan det være? Men endnu mere advarer han om den magt, der ligger bag og "allerede er i gang" (vers 7). Kapitlet viser, hvordan Paulus ikke kun er optaget af politiske forhold og det synlige, men har en bevidsthed om alt det, der sker bag kulisserne. Hvilke eksempler ser du på dette i teksten? Og hvorfor er det vigtigt for Paulus, at menigheden i Thessaloniki er klar over denne virkelighed?

TIL EFTERTANKE

Selv i Bibelen, som er en inspireret og indsigtfuld bog, er den åndelige verden ikke fuldt kortlagt og omhyggeligt beskrevet. Vi har ikke en enkel og lineær beskrivelse af Satans historie. Når en fjende pludselig dukker op i Eden, er manglen på en egentlig introduktion iøjnefaldende. Hvad der præcist foregår i den åndelige verden, bliver ofte beskrevet i glimt med metaforer og symbolik.

Men denne usynlige verden er lige så virkelig og lige så afgørende som vores egen synlige verden. Hvordan kan vi forholde os til dens trusler på en sund og realistisk måde? Hvordan kan vi tro på ånder uden at virke skøre? Hvordan kan vi undgå spekulationer om, hvad der foregår bag kulisserne, samtidig med at vi tager dens dybe indflydelse på vores liv alvorligt? Den åndelige virkelighed påvirker både det enkelte menneskes daglige valg og de store politiske omvæltninger i verden. Hvordan kan vi beskytte os selv og holde os tæt på Gud i denne komplekse, delvist synlige og delvist usynlige virkelighed?

Loyalitet og identitet

Fokustekster

- Matt 4,1-11
- Åb 14,6-7.9-11
- Joh 4,16-26

OVERSIGT

Vi kender udtrykket at "blive dolket i ryggen". Vi føler os svigtet, når vi har identificeret os med familien, vennerne eller arbejdspladsen og udvist loyalitet overfor dem, og de så ikke giver os støtte eller modarbejder os. Igennem den bibelske fortælling udspilles der en kamp om, hvem der vinder vores loyalitet, og hvilken side vi vælger at identificere os med. Beretningen om Jesus, der fristes i ørkenen viser den ultimative fristelse på tre områder: fysisk, fornuftsmæssigt og følelsesmæssigt. De tre fristelser repræsenterer kernen i kampen mellem det gode og det onde, mellem Satans besnærende egoisme og vores himmelske fars kærlighed.

Johannes' Åbenbaring omtaler den sidste tid som en tid, hvor mennesker bliver udfordret på deres loyalitet og identitet. Hvordan kan jeg være sikker på, at Gud har min loyalitet, og hvordan kan jeg identificere mig mere med himlen end jorden?

Tilbedelse i den sidste tid

Bibelen taler om begreber som Gud, tilbedelse, det onde og det gode, Guds rige og et verdensherredømme. Hvis vi beskriver "tilbedelse" som et kernepunkt for mennesker i dag, forstår de fleste ikke, hvad vi mener. Den religiøse sprogbrug og de forestillinger, som Bibelen omtaler, er meget fjernt fra vores kultur.

Hvordan kan tilbedelse, loyalitet og identitet vise sig at være vigtige i jordens sidste tid, selv om der bruges andre ord for disse begreber? Er det muligt at finde andre måder at gengive Bibelens fortælling på, så det giver mening for nutidens mennesker? Hvilket ord kan vi bruge i dag i stedet for tilbedelse?

Er vi mere optaget af vores egen verden og religiøse forestillinger, end andres forståelse af livet og tilværelsen? Hvis vi føler, det er vigtigt at advare andre mod løgn og bedrag, hvilket ansvar har vi så for at gøre vores budskab relevant og forståeligt?

Hvem prioriterer jeg højest i mit liv?

Vi udviser alle en loyalitet over for vores nærmeste. Vi ønsker også at identificere os med dem, som vi ser op til og ønsker at dele værdier med.

Hvordan kan Bibelens tanke om at tilbede Gud, ham som skabte himmel og jord, blive nærværende for mig i min hverdag? Hvad betyder min tro på Gud for mine værdier, min identitet, mit fokus og mit tidsforbrug? Hvad er forskellen på at fokusere på Gud og på sig selv? Fokuserer vi på det rigtige som kristne? Hvem prioriterer vi højest i vores liv? Hvorfor?

Kommentarer til studie 11

Matt 4,1-11 | Hvad var der i Jesu hjerte?

Vejledt af Helligånden (vers 1), som han lige har modtaget i dåben (3,16), lader Jesus sig teste i begyndelsen af sin profetiske karriere. Israel blev prøvet fyrré år i ørkenen "for at ydmyge dig og sætte dig på prøve, så han kunne få at vide, om du har i sinde at holde hans befalinger eller ej" (5 Mos 8,2). Jesus gennemgår det samme. Prøvelsen viser os, hvad der var i Jesu hjerte, og hvem han ville vise troskab. Hvor Israel havde svigtet, stod Jesus fast. Han faldt ikke for fristelsen.

Åb 14,6-7 | Det evige evangelium om dommen

Evangeliet er "gode nyheder". Når det er sagt, er der flere gange i Bibelen, hvor "evangeliet" også viser sig at være "dårligt nyt" for nogle. Dommens ord er kun godt nyt, hvis dommen falder ud til din fordel. Tidligt i Johannes' Åbenbaring hører vi martyrerne spørge: "Hvor længe, hellige og sanddru hersker, skal det vare, før du dømmer og hævner vort blod på dem, der bor på jorden?" (Åb 6,10). De, der er blevet krænket, og alle andre, der bekymrer sig om retfærdighed, venter længselsfuldt på Guds dom. Det er derfor den "evige" gode nyhed at høre, at Gud (den retmæssige konge, verdens skaber) snart vil dømme og etablere sand retfærdighed.

Åb 14,9-11 | Røgen fra deres pine

Den tredje engel råber højt om de dødelige konsekvenser af at at tilbede dyret (13,12) og modtage dets mærke på panden eller hånden (13,16).

Taler vi om "evig pine"? Det skal bemærkes, at der her genbruges billeder fra Det Gamle Testamente, hvor der tydeligvis var tale om dødsstraf. "Røgen" er fra dommen over Sodoma og Gomorra (se 1 Mos 19,28; symbolikken bruges også i Esajas 9,18 og 34,10). Det faktum, at de "ikke finder hvile", betyder ikke nødvendigvis, at det vil vare evigt, men kan betyde, at lidelsen er konstant, indtil processen er afsluttet. Det kan endda være en beskrivelse af, hvordan det er at tilbede og tjene dyret (før dommen).

Joh 4,16-26 | Hvor skal vi tilbede?

Den samaritanske kvinde med den komplekse livshistorie (fem mænd og nu en, som ikke er hendes mand) konfronterer Jesus med et teologisk, men også praktisk spørgsmål: Hvor skal vi tilbede? Her, som mit folk siger, eller der, som dit folk siger? (vers 20). Kvinden var næppe en skriftkyndig autoritet blandt samaritanerne, men hun vidste tydeligvis, hvad de største kontroverser mellem hende og jøderne var. Jesus' svar er ikke "I Jerusalem, selvfølgelig", selvom han kunne have citeret Moses: "Nej, I skal søge til det sted, Herren jeres Gud udvælger blandt alle jeres stammer til at sætte sit navn på, så det kan bo der" (5 Mos 12,5). Det sande sted, hvor de troende skal tilbede Faderen, er i stedet "i ånd og sandhed" (vers 23). En del af Jesu budskab er, at tiden nu er inde til en sådan tilbedelse – en friere tilbedelse, som faktisk kan praktiseres overalt, også i Samaria og blandt hedningerne.

TIL EFTERTANKE

Når Moses (og senere forfattere) fortæller om Israels fyrre år i ørkenen, bliver "djævelen" ikke nævnt med et eneste ord. Var han overhovedet til stede? Kom fristelserne ikke fra israelitternes eget begær og tåbelighed? Eller er historien om Jesu prøvelser med til at fortælle os mere om, hvad der virkelig skete i Israels historie, men som ikke blev fortalt eksplicit? Hvad betyder det for os, at Jesus er en ny og bedre version af Israel? Skal vi prøves på samme måde? Kan vi bestå sådanne prøver? Eller kan vi blot hvile i det faktum, at Kristus har bestået disse prøver på vores vegne?

Hvordan er englens budskaber i Johannes' Åbenbaring 14 et udtryk for det kristne evangelium? Hvad lærer de os om tilbedelse?

Hvad vil det sige at *tilbede Gud i ånd og sandhed*? Mange kristne ser stadig til Jerusalem og alt, hvad der sker der i moderne tid. Hvad tror du, Jesus ville sige til folk, der spurgte ham om lignende ting i dag – om vigtigheden og centraliteten af Jerusalem i vores tilbedelse? Ville han mon svare anderledes, end han svarede den samaritanske kvinde?

Jordens sidste begivenheder

Fokustekster

- Matt 24,23-31
- Åb 7,1-17
- Joel 3,1-5

OVERSIGT

Hvis du har været spejder, så kender du nok mottoet: Vær beredt! Men hvorfor skal man være forberedt? Er det, fordi livet sender os udfordringer, som vi ikke har kontrol over? Er det for at hjælpe os selv og andre mennesker i vanskeligheder? Hvad betyder det egentlig at være forberedt?

Bibelen fortæller om kommende begivenheder, og nogle af dem er ret skræmmende. Den siges også, at vi skal være forberedt på fremtidens begivenheder for ikke at lade os vildlede eller skræmme. Men Bibelen fortæller også, at de mennesker, der tror på Gud og følger ham, vil blive beskyttet af en kærlig Gud.

Er det lettere at forberede sig, hvis man ved, hvad der kommer til at ske? Hvorfor (ikke)?

Skal vi bekymre os?

Hvis du vidste, at dit land ville blive involveret i en krig, hvad ville du så gøre for at forberede dig? Hvordan kan vi forberede os på ukendte begivenheder i fremtiden? Skal vi bekymre os over skræmmende forudsigelser om krig og miljøkatastrofer? Eller skal vi fortsætte med at leve, som vi plejer? Skal vi acceptere, at der kommer forandringer, som vi ikke ønsker, forberede os, så godt vi kan, fysisk og mentalt og arbejde for at afbøde konsekvenserne for os selv og andre? Hvorfor (ikke)?

Hvordan kan jeg håndtere min frygt og lære at acceptere, at verden er, som den er? Har Gud noget at gøre med det onde, der sker i verden, eller har han blot forudset, hvad vi selv forårsager?

At være beredt

Det kan hjælpe at vide, hvad der skal ske, hvis man vil være forberedt. Findes der pålidelige oplysninger om fremtiden? Kan man stole på Bibelens beskrivelser af fremtiden? Hvorfor (ikke)?

Hvordan kan du forberede dig mentalt på en udfordrende begivenhed? Handler det om at være til stede i nuet? Om dine værdier i livet? Om afklarethed?

Bibelen taler også om, at Jesus kommer igen for at hente alle de mennesker, der tror på ham, og så udrydder han det onde og skaber en ny og god verden. Er du klar til at møde Jesus? Glæder du dig til den nye verden? Skal man også forberede sig til positive begivenheder – hvis ja, hvordan?

Kommentarer til studie 12

Matt 24,23-31 | Trængseltidens svindlere

Jesus advarer om "falske messiaser" og "falske profeter". Det ser ikke ud til at handle om folk, der kommer og udgiver sig for at være ham personligt ("hej, det er mig, Jesus"). Det er snarere et spørgsmål om folk, der foregiver at være den lovede konge (kristos, "den salvede"), som profeterne har talt om skulle komme en dag. Hvis disse løfter er blevet fuldt og helt opfyldt i Jesus, som kristne tror, så ville det naturligvis være ulogisk at se efter andre i den rolle. "Falske profeter" er mennesker, der hævder at have modtaget budskaber fra Gud, men budskaberne er falske og kommer fra andre kilder. Sådanne løgne og bedrag – rettet mod "selv de udvalgte" (vers 24) – vil tage til i den periode af verdenshistorien, som Jesus omtaler som den største trængsel i historien (vers 21-22). Dette bedrag vil ske, før Jesus selv og hans rige bliver synligt for alle.

Åb 7,1-17 | Beskyttende mærker

"VENT! Ikke endnu..." I Johannes' Åbenbaring gives der et mærke til alle, der tilbeder dyret. Dette mærke beskytter tilsyneladende mod forfølgelse, for eksempel kan man frit købe og sælge, hvis man har dette mærke (Åb 13,17). Men dyrets mærke er kun en midlertidig og begrænset beskyttelse. Det har ingen beskyttende kraft, når "jordens fire vinde" endelig bliver sluppet løs. Så er der brug for et andet mærke: Guds segl. Derfor råber Guds engel i vers 3, at de skal vente. Guds folk skal beskyttes, før de sidste ødelæggelser kommer. For "de skal ikke sulte længere og ikke tørste længere, hverken solen eller nogen anden hede skal plage dem" (Åb 7,16). Troende mennesker skal igennem en prøvelse til sidst, men Gud vil sætte sit segl på dem og beskytte dem. Beskrivelsen i Åbenbaringen 7 minder om tidligere historier, hvor de troende bliver mærket for ikke at blive dømt (2 Mos 12,13, Ez 9,4-6).

Joel 3,1-5 | Udgydelsen af Guds ånd

Joel, en af de sidste bøger i Det Gamle Testamente, skildrer en tid, hvor Juda har mistet alt (i forbindelse med eksilet og tiden efter). "Herrens dag" kom over dem i form af en mægtig, frygtindgydende hær fra nord (Joel 2,5). Men der forudsiges en ny "Herrens dag", hvor Gud selv vil udfri dem fra deres trængsler, hvis de helhjertet omvender sig (Joel 2,15-27). Joel beskriver en frelse, som kan ses i landet, hvor der igen vil være korn og olie, så de frelste kan spise sig mætte. Men et andet tegn på frelsen er udgydelsen af Guds Ånd. Det vil føre til profetier og drømme, en ny nærhed med Gud! Det er også et tegn på, at "Herrens dag" kommer, en skræmmende dag, som dog denne gang vil ramme fjenderne, ikke Guds folk (som i Joel 1,15-16). Da Peter så Guds Ånd komme over menigheden på pinsedagen, erklærede han Joels ord om "de sidste dage" for opfyldt (ApG 2,16-21).

TIL EFTERTANKE

Har du nogensinde været offer for svindel? Er du nogensinde blevet bedraget af nogen, der udgav sig for at være nogen, de ikke var? Hvilken forskel ville det gøre for dig, hvis nogen havde fortalt dig dagen før, at du skulle være opmærksom på den slags svindlere? Og hvis nogen havde beskrevet deres metoder for dig? Hvordan kan Jesu advarsler være nyttige for os? Hvad hjælper de os med at se efter og være på vagt over for?

At have det rigtige mærke er en beskyttelse i trængselstiden, lærer vi i Johannes' Åbenbaring. Nogle mærker er meget lette at modtage. Vi bliver tilbudt det fra alle sider, hele tiden. Men det har kun ringe (eller den modsatte) effekt, når den store storm kommer. Hvordan kan det at bygge sit hus på Jesu ord (Matt 7,24-25) give en bedre beskyttelse på lang sigt? Hvad er de falske og dårlige alternativer, som vi ofte bliver tilbudt i vores tid?

Ødelæggelser og trusler får meget opmærksomhed, når vi taler om de sidste tider. Samtidig er der løfter om ny fremgang for evangeliet (Åb 14) og udgydelse af Guds ånd (Joel 3). Kan de sidste tider på nogen måde være noget at se frem til? Eller er det at strække den for langt?

Kærligheden vinder

Fokustekster

- **Åb 20,1-15**
- **Åb 21,1-7**
- **Åb 22,1-5**

OVERSIGT

Bibelen fortæller, at afslutningen på jordens historie vil ske på baggrund af en dom.

Denne dom vil resultere i, at døden selv bliver tilintetgjort. Herefter vil Gud skabe en ny jord, der bygger på glæde, fred, godhed og kærlighed. Hvad betyder denne fremtidsvision for dig? Tænk du med glæde eller frygt på fremtiden? Hvorfor?

Bibelen beskriver Gud som en kærlig Gud, der elsker sine skabninger, ønsker at være sammen med dem og ønsker det bedste for dem. Men Gud gav også mennesker en fri vilje, sikkert fordi kærlighed kun kan trives i frihed. Denne frihed kan bruges til at vælge det gode eller det onde – begge dele har konsekvenser. Hvis Gud udsletter denne verden og skaber en ny og god verden, er det så et udtryk for Guds kærlighed? Hvilken verden ønsker du at leve i, og hvilke muligheder, tror du, kærligheden har for at overvinde det onde i denne verden?

Dømmekraft og kærlighed

Hvordan kan vi forstå tanken om en kærlig Gud, der holder dom? Bibelen siger, at Guds dom er dommen over djævelen og det onde. Det er samtidig en frikendelse af de mennesker, som tror på Gud og ønsker at gøre det gode.

I vores land ønsker vi også en retfærdig domstol, der dømmer den skyldige og frikender den uskyldige. Når en forbryder bliver dømt og sat i fængsel, betyder det frihed og tryghed for borgerne. Hvad er mest kærligt: at frikende en voldsforbryder eller at dømme ham? Hvorfor? Er det vigtigt for os at vide, hvornår denne dom finder sted? Hvorfor (ikke)?

Er du parat til at møde en dommer, der vurderer dit liv eller skræmmes du af det?

Drømmen om paradiset

Hvordan ville din ideelle verden se ud? Hvad betyder det for os at have noget godt at se frem til?

Bibelen fortæller os, at jordens historie ender godt! Det onde forsvinder helt. Alle er kærlige, glade og trygge, og Gud bor selv sammen med os mennesker. Hvad betyder dette løfte for dig? Hvad drømmer du om at se og gøre i en sådan verden? Tænk at have uendelig mange muligheder og endeløs tid til at leve, lære og elske!

Bibelen omtaler dommen og den nye jord som kærlighedens ultimative sejr over det onde og som det store håb for os, der lever i verden nu.

Kommentarer til studie 13

Åb 20,1-15 | Dragens endelige skæbne

Vi har allerede mødt "dragen", Guds egen modstander, i flere tekster i dette kvartal (f.eks. 1 Mos 3 og Åb 12). Denne tekst fortæller os, hvad der sker med ham til sidst.

En dag vil han blive "grebet" og kastet i afgrunden og bundet der i tusind år. Er det bogstavelige år? Er det et symbolsk tal? Tiden er nok ikke det vigtigste i denne tekst, men hvad der sker, og hvad det fortæller om Gud og hans veje.

Dette er en tekst om, at Gud holder dragen ansvarlig for dens handlinger. Han får tusind år til at "tænke over tingene", før dommen endelig falder. Denne tænkepause har tydeligvis ingen effekt, for efter de tusind år bliver han sluppet fri igen. Og hvad gør han så? Han organiserer et oprør igen. Han fortsætter sit oprør, og til sidst regner ilden ned over ham og hans allierede. Og hvilken ild er det? Hvem sender den? Tidligere i bogen har djævelen selv brugt ild fra himlen til at bedrage (Åb 13,13). Er det en måde at sige, at djævelen bliver offer for sin egen medicin? At han bliver tilintetgjort af sin egen "ild"? At hans rige imploderer og kolliderer over sig selv?

Åb 21,1-7 | Løftet om skabelsens fornyelse

Hvad er formålet med skabelsen ifølge Bibelen? Ingen tekst i Bibelen siger det smukkere end Johannes' Åbenbaring 21, der bruger ordene fra skabelsesberetningen: "I begyndelsen skabte Gud himlene og jorden" (1 Mos 1,1). Dette er en talemåde for "verden". Johannes fortæller os, at Skaberen til sidst vil gøre det på ny. Han vil frembringe en "ny himmel og en ny jord" (Åb 21,1). En ny verden som den første. Med træer, blomster, fisk, fugle, solnedgange, kærlighed, venskab, fællesskab og alle de andre ting, som Guds kærlighed og visdom har frembragt, og som vi skulle få til at blomstre. Den nye verden er som den gamle, bare uden død og uden sorg eller skrig eller smerte (Åb 21,4). Og igen vil Gud være med os, som han altid har drømt om, siden vi forlod Eden. I sidste ende vil kærligheden vinde! Endelig vil vi være en familie igen.

Åb 22,1-5 | Livets træ er tilbage

Åbenbaringen 22 er næsten som en epilog. Alt er genskabt. Alt er harmoni igen. Hvad mere er der at sige? Jo, at der fra Guds trone vil flyde en flod med frisk vand. Vand er forudsætningen for alt liv, og her strømmer livgivende vand fra en uudtømmelig kilde. Det er sandsynligvis en reference til synet i Ezekiels Bog 47.

Og i denne scene finder vi også noget andet, som vi ikke har set siden Eden: Livets træ. Denne gang vil døden ikke forekomme igen. Nu er adgangen til Livets Træ genåbnet. Engang blev vi forvist fra det, så vi ikke skulle leve evigt som syndere (1 Mos 3,22-24).

Og så, efter alle disse år væk fra vores Far, vil vi se hans ansigt.

Og hvad skal vi så lave i evigheden? Vi modtager på ny vores kald som i begyndelsen: "herske som konger" (vers 5). Vi vil sammen med Gud "herske over skaberværket" (1 Mos 1,26). Vi skal få verden til at blomstre igen som i begyndelsen. Det har altid været vores opgave og formål som mennesker.

EFTERTANKE

Hvad synes du om tanken om, at djævelen til sidst ødelægger sig selv?
Hvorfor giver Gud djævelen en sidste chance?

Ifølge Johannes' Åbenbaring er vores mål ikke "himlen". Himlen kommer til os. Vi skal til "en ny himmel og en ny jord". Hvilken forskel gør det?

